

ACTA POLITOLOGICA

www.acpo.cz

INTERNETOVÝ RECENZOVANÝ ČASOPIS

2011 | Vol. 3 | No. 2 | ISSN 1803-8220

KULAŠIK, Peter – KOPER, Ján – KOVÁČIK, Branislav (2010). *Výskum vzájomnej kompatibility politických postojov súčasných straníckych elít na Slovensku*. Banská Bystrica: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. 150 s. ISBN 978-80-557-0092-2.

RECENZE MARIÁNA SEKERÁKA

Tento článok podléhá autorským právům, kopírování a využívání jeho obsahu bez řádného odkazování na něj je považováno za plagiátorství a podléhá sankcím dle platné legislativy.

Internetový recenzovaný časopis vydává

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze,

Katedra politologie Institutu politologických studií

KULAŠIK, Peter – KOPER, Ján – KOVÁČIK, Branislav (2010). *Výskum vzájomnej kompatibility politických postojov súčasných straníckych elít na Slovensku*. Banská Bystrica: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. 150 s. ISBN 978-80-557-0092-2.

Orientácia v spleti rôznorodých posolstiev politických strán a ich popredných predstaviteľov je v súčasnosti relatívne náročná, a to najmä pre laickú verejnosť, teda, paradoxne, pre samotných voličov. Komunikované politické odkazy, neraz navzájom veľmi podobné, však môžu spôsobiť problémy aj odborníkom, ktorých úlohou je ich analýza. Nie je to inak ani v prostredí slovenského politického systému, na ktorý sa zameriavajú autori recenzovaného diela.

Zborník šestnástich príspevkov je plodom trojročného vedecko-výskumného projektu riešeného na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Jeho autorami sú (s výnimkou jedného) pedagógovia a vedeckí pracovníci spomínanej vzdelávacej inštitúcie, pričom autorstvo značnej časti príspevkov prináleží tamojším doktorským aspirantom. Spolu ide dohromady až o 15 autorov. Dielo *sui generis* na Slovensku originálne si aj z tohto dôvodu zaslúži pozornosť ako z hľadiska svojho významu pre aplikovaný politologický výskum, tak aj z pohľadu na jeho formálnu podobu, ktorá, žiaľ – ako priblížime nižšie – nekorešponduje s mimoriadnym potenciálom svojej obsahovej stránky.

Publikácia je rozdelená do troch častí, pričom rozsahovo i významovo najdominantnejšou je druhá kapitola, venovaná analýze vzájomnej kompatibility politických programov vybraných politických

strán. Prvá kapitola zahŕňajúca dva príspevky predstavuje stručné uvedenie do problematiky, ktorej je zborník venovaný, ako aj reflexiu aktuálneho problému erózie politických strán v korelácii s demokratickým spôsobom vládnutia. Druhý spomínaný príspevok, autorkou ktorého je Lenka Štefániková, ako aj príspevky Petra Justa o zániknutej Strane občianskeho porozumenia a Moniky Uhlerovej, venovaný vzťahom odborov a politických strán v SR – oba nachádzajúce sa v tretej kapitole – možno subjektívne ohodnotiť ako zaujímavé a azda aj najviac prínosné z celého obsahu diela.

Spomínaná druhá časť tvorená výlučne príspevkami doktorandov je symptomatická kompilačným charakterom, v ktorom až na malé výnimky abscentuje reálna a obsiahlejšia analýza zistených skutočností. Jej obsahom je totiž zhrnutie zásad obsiahnutých v politických programoch vybraných politických strán a hnutí, pričom tematicky ide napr. o oblasť verejnej bezpečnosti, samosprávy a regionálneho rozvoja, zvyšovania úrovne vzdelávania či ochrany a tvorby životného prostredia. Údaje v tejto časti autori čerpali prevažne zo samotných politických (zrejme predovšetkým) programov dostupných online. Hoci názov tejto kapitoly i celého zborníka v sebe poníma slovné spojenie „stranícke elity“, čitateľ sa nestretne ani tak s analýzou politických postojov konkrétnych elít, ako skôr iba s relatívne vágnou deskripciou pro-

gramových téz vybraných politických strán a hnutí, z ktorých sa niektoré na centrálnej – parlamentnej úrovni ani nepodieľajú na moci. Táto skutočnosť indikuje, že autori zvolili širšie poňatie pojmu „elita“ (porov. Adamová, K. a kol.: *Politologický slovník*. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 52). Vzhľadom na vyššie spomínané súvislosti je tiež vhodné položiť si otázku, prečo sa (proklamovaná) analýza týka aj tých politických subjektov, ktoré nemajú v aktuálnom zložení Národnej rady Slovenskej republiky po voľbách z júna 2010 nijaké zastúpenie. Hoci, ako naznačujú texty niektorých príspevkov, komparácia politických programov prebehla po tomto termíne. Týmto spôsobom dostali priestor aj niektoré „mimoparlamentné“ politické subjekty (napr. Ľudová strana–Hnutie za demokratické Slovensko, Slobodné fórum, Strana maďarskej koalície), hoci iné, ktorým sa taktiež nepodarilo obsadiť nijaké miesto v poslaneckom zbore jediného zákonodarného a ústavodarného orgánu Slovenskej republiky, takúto šancu nezískali. Výber analyzovanej vzorky politických subjektov preto môžeme označiť ako subjektívny.

Omnoho kritickejšie ale citlivý čitateľ vníma rozličné jazykové i obsahové nedostatky, o ktoré v niektorých príspevkoch nie je núdza. Predovšetkým je zarmucujúce, že určité state neobsahujú jednotné označovanie politických subjektov ich oficiálnymi skratkami. Tak sa teda možno stretnúť s označením raz „HZDS“ (napr. s. 76, 77, 80), inokedy „HZDS–ĽS“ (s. 13, 37), namiesto zaregistrovanej skratky ĽS–HZDS. Podobne je to so skratkami strany SMER–SD, niekedy označovanej len ako „SMER“ (napr. s. 59, 60, 66, 90), alebo Slovenskej demokratickej a kresťanskej únie–Demokratickej strany

(SDKÚ–DS), ktorú nájdeme vo vybraných textoch i pod skratkou „SDKÚ“ (napr. s. 79, 102). Vyrušujúci je tiež na takto rozsahovo neveľkú publikáciu aj pomerne veľký počet rôznych gramatických a štylistických chýb, ktoré pri plynulom čítaní textu pôsobia pri najmenšom rušivo (napr. na s. 27, 45, 49, 50, 61, 66, 69, 90, 96, 97, 102, 103, 110). Zbytočnými pleonazmami sú vyjadrenia typu „strana SMK“ (s. 52, 56), „strana KDĽS a SNS“ (s. 56), či „politická strana SNS“ (s. 82), keďže už samotná skratka politického subjektu v sebe obsahuje slovo „strana“, čo netreba dodatočne zdôrazňovať pridaním tohto slova pred skratku, nehovoriac o tom, že pri Kresťanskodemokratickom hnutí (KDĽS) nehovoríme o politickej strane, ale o politickom hnutí. Tieto chyby bolo možné odstrániť dôslednejšou autokorektúrou, keďže mnohé sa vyskytujú pri tých istých autoroch, resp. vzhľadom na variabilitu prispievateľov zborníka dôslednejším recenzentským konaním, príp. dodatočnými opravami, ktoré sa mali uskutočniť pri záverečnom zostavovaní diela a konvergovaní jednotlivých príspevkov. Tento istý spôsob korektúry sa mal uplatniť aj pri prácach na štruktúre zoznamu použitej literatúry, ktorý taktiež vykazuje známky nekonzistentnosti, zrejme opäť kvôli nemalému počtu autorov, ktorí svoje parciálne zoznamy literatúry dodali v rozličnej podobe a kvalite.

Napriek niektorým vyššie spomenutým formálnym nedostatkom môžeme zborník príspevkov venovaný analýze príbuznosti, resp. rozdielnosti politických postojov slovenských straníckych elít súčasnosti označiť za dobrú bázu pre ďalší výskum v tejto oblasti, a tiež za ojedinelý a úctyhodný tvorivý počin, ktorý sa nepo-

chybne dočká svojho ďalšieho rozvinutia nielen v teoretickej oblasti publikačnej činnosti vedeckých pracovníkov a študentov (iste nielen slovenských) politologických pracovísk, ale aj vo forme východiskového bodu pre zostavovanie praktických predikčných modelov vývoja slovenskej politiky.

Marián Sekerák¹

---

¹ Bc. Marián Sekerák je študentom 1. roku magisterského stupňa štúdia v študijnom programe politológia na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.
E-mail: marian.sekerak@gmail.com.